

POSTANOWIENIE

Dnia 2 czerwca 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Krystyna Bednarczyk

SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 czerwca 2006 r.,

zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w S.

z dnia 28 lutego 2006 r., sygn. akt III AUa .../05,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w S. do ponownego rozpoznania.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2006 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. odrzucił złożony w Sądzie Apelacyjnym w dniu 30 grudnia 2005 r. wniosek ubezpieczonego J. S. o doręczenie uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 20 grudnia 2005 r., wskazując, że siedmiodniowy termin do jego złożenia, liczony od ogłoszenia wyroku w obecności wnioskodawcy, upłynął w dniu 27 grudnia 2005 r. Wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia Sąd Apelacyjny oddalił postanowieniem z dnia 28 lutego 2006 r. i wniosek o doręczenie uzasadnienia odrzucił. Stwierdził, że ubezpieczony wskazywał na przyczyny opóźnienia wynikające nie z jego winy, lecz z

niedokładnego zrozumienia pouczenia w związku z uszkodzeniem słuchu oraz trudnością w poruszaniu się, które to niesprawności potwierdzał zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, gdy tymczasem uchybienie terminu było następstwem zaniedbania i braku staranności z jego strony. Osobista obecność ubezpieczonego na rozprawie świadczyła o pełnej zdolności ruchowej, natomiast mając świadomość dysfunkcji narządu słuchu, mógł domagać się pouczenia na piśmie lub zasięgnąć w sekretariacie informacji co do dalszego postępowania. Ubezpieczony został wezwany na rozprawę celem przesłuchania, lecz wobec niestawienia na wezwanie bez podania przyczyny, Sąd Apelacyjny dowód ten pominął.

W zażaleniu pełnomocnik ubezpieczonego zarzucił bezpodstawność odrzucenia wniosku o doręczenie uzasadnienia wyroku, wynikającą z odmowy przywrócenia terminu do jego wniesienia z naruszeniem art. 168 § 1 k.p.c. przez uznanie, że spóźnienie nastąpiło z winy ubezpieczonego oraz naruszeniu art. 217 § 1 w związku z art. 227 k.p.c. przez nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania wnioskodawcy. Powołał się na pogląd Sądu Najwyższego, że przy rozpoznaniu wniosku o przywrócenie terminu sąd powinien brać pod uwagę wszystkie okoliczności ustalone w sprawie (wyrok z dnia 22 lipca 1999 r., I PKN 273/99, OSNAPiUS 2000 nr 20, poz. 757) i zwrócił uwagę na nieustalenie przez Sąd jakichkolwiek przesłanek faktycznych świadczących o niedbalstwie w działaniu zmierzającym do uzyskania wyroku z uzasadnieniem, a przeciwnie, wskazał na staranność i dbałość wykazaną w tych okolicznościach przez złożenie wniosku o ustanowienie pełnomocnika przez sąd.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania lub jego zmianę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Trafnie Sąd Apelacyjny odwołał się do utrwalonego w judykaturze poglądu, że brak winy uchybienia terminowi powinien być oceniany z uwzględnieniem wszystkich okoliczności konkretnej sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony należycie dbającej o swe interesy (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 1962 r., 4 CZ

35/62, RPEiS 1963 nr 2, s.356, z dnia 14 stycznia 1972 r., III CRN 448/71, OSPiKA 1972 nr 7-8, poz.144 oraz postanowienia z dnia 12 lutego 1999 r., II UKN 667/98, PPIPS 2000 nr 2, s. 67 i z dnia 4 kwietnia 1997 r. , II CKN 77/97, niepublikowane). Nie ulega również wątpliwości, że ogólnie zły stan zdrowia ani niedosłyszenie treści orzeczenia wskutek wady słuchu nie jest wystarczającą przesłanką do żądania przywrócenia terminu do wniesienia środka zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2002 r., II UZ 90/01, OSNP 2003 nr 24, poz. 602 oraz z dnia 6 marca 1998 r., III CKN 59/98, niepublikowane), z tym jednak, że przy ocenie winy strony lub jej braku w uchybieniu terminu do dokonania czynności procesowej (art. 168 § 1 k.p.c.) należy brać pod rozwagę nie tylko okoliczności, które uniemożliwiły stronie dokonanie tej czynności w terminie, lecz także okoliczności świadczące o podjęciu lub niepodjęciu przez stronę działań mających na celu zabezpieczenie się w dotrzymaniu terminu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 października 1998 r., II CKN 8/98, niepublikowane).

W rezultacie przytoczonej interpretacji, orzeczenie Sądu drugiej instancji o odmowie przywrócenia terminu, podlegające kontroli Sądu Najwyższego na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ k.p.c., należy uznać co najmniej za przedwczesne. Sąd Apelacyjny nie zebrał koniecznego materiału dowodowego, na podstawie którego dokonał ustalenia zawinienia skarżącego w opóźnieniu złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Rezygnując z przeprowadzenia dopuszczonego dowodu z przesłuchania skarżącego w charakterze strony pozbawił się możliwości poznania motywów kierujących skarżącym, który rzeczywiście zaniedbał dokonania czynności procesowej w czasie oznaczonym przez ustawę.

Mając to na względzie Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398¹⁵ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.